

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Č.T., IČO: X., so sídlom v C., zastúpeného Mgr. Jánom Polákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Miletičova 64, proti žalovaným 1/ C.O., so sídlom v C., zastúpenej JUDr. Milanom Malatom, advokátom so sídlom v Bratislave, Prievozská 4/B, 2/ **FILARGO spol. s r.o.**, v konkurze, so sídlom v Bratislave, Mýtna 420, IČO: 36 000 159 a 3/ **AGROLIPT, spol. s r. o.**, IČO: 35 814 071, so sídlom v Dubovej, Družstevná 32, **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. V-2 12 C 74/1996, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2011 sp. zn. 15 Co 38/2011 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 79,58 Eur, k rukám JUDr. Milana Malatu, advokáta so sídlom v Bratislave, Prievozská 4/B, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 6. marca 2009 č. k. V-2 12 C 74/1996-728 v spojení s opravným uznesením zo 16. decembra 2009 č. k. V-2 12 C 74/1996-779 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v jazdeckom areáli Č., v katastrálnom území C., zapísaným na LV č. X., a to skladu, prevádzkovej administratívnej budovy, letnej maštale, síl na krmivo a rozhodcovskej veže (bližšie opísaných v žalobe) z dôvodu, že ich žalobca vybudoval, pričom na základe zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu mu zaniklo právo trvalého užívania a majetok štátu užívaný telovýchovnými jednotami prešiel do vlastníctva žalovanej 1/. Zamietnutie žaloby odôvodnil prvostupňový súd nepreukázaním aktívnej vecnej

legitimácie žalobcu v konaní, jeho právneho nástupníctva po subjektoch, od ktorých si odvodzuje svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom z 23. novembra 2011 sp. zn. 15 Co 38/2011. Prvým výrokom tohto rozhodnutia zastavil konanie voči žalovanému 2/, spoločnosti FILAGRO spol. s r.o. "v konkurze", a vo vzťahu k tomuto účastníkovi rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Ďalším výrokom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo 6. marca 2009 č. k. V-2 12 C 74/1996-728 v znení opravného uznesenia zo 16. decembra 2009 č. k. V-2 12 C 74/1996-779 vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/. Napokon uložil povinnosť žalobcovi nahradiť žalovaným 1/ a 3/ trovy odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní. Rozhodol tak po prejednaní veci na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. bez účasti žalobcu s poukazom na § 101 ods. 2 O.s.p., keď neakceptoval ospravedlnenie žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu, so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa naň nemohol pripraviť pre krátkosť času vzhľadom k prevzatíu zastupovania žalobcu v predmetnej veci až dňa 21. novembra 2011. Odvolací súd poukázal na sled pojednávania pred druhostupňovým súdom, z ktorého vyplynulo, že žalobca mal dostatočný priestor od prvého pojednávania v septembri 2010, kedy už nebol zastúpený pôvodným právnym zástupcom JUDr. Fulecom, na zvolenie si nového právneho zástupcu, pokiaľ mal záujem nechať sa zastupovať advokátom. Na základe uvedeného sa odvolací súd mal za to, že išlo o účelové predlžovanie konania zo strany žalobcu, preto rozhodol bez jeho účasti na pojednávaní. Navyše konštatoval, že žalobca od začiatku odvolacieho konania nepredložil súdu žiadne ďalšie listinné dôkazy, ani návrhy na doplnenie dokazovania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. V dovolaní namietal, že odvolací súd pojednával a rozhodol vec v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu v rozpore s § 101 ods. 2 O.s.p., čím žalobcovi odňal možnosť uplatniť jeho práva účastníka konania na súde. Dovolateľ nesúhlasil s úvahou odvolacieho súdu o jeho účelovom predlžovaní odvolacieho konania. Uviedol, že počas celého druhostupňového konania zodpovedne pristupoval k príprave na pojednávanie a vyvíjal iniciatívu o zvolenie si kvalifikovaného právneho zástupcu, avšak opakovane narážal na pracovnú vyťaženosť, resp. nevyhovujúce finančné požiadavky advokátov. Až dňa 21. novembra 2011 došlo k dohode

o zastupovaní s advokátom Mgr. Jánom Polákom, ktorý sa však nestihol pripraviť na pojednávanie konané dňa 23. novembra 2011 pre krátkosť času a rozsah spisového materiálu. Žalobca sa domnieva, že prejednaním a rozhodnutím veci odvolacím súdom, napriek doručenému ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania dňa 22. novembra 2011, mu bola odňatá možnosť vykonať dôkazy na pojednávaní. Žiadal preto, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu žiadala tento mimoriadny opravný prostriedok ako neprípustný odmietnuť, nakoľko mala za to, že žalobcovi bol daný dostatočný priestor na realizáciu všetkých jeho procesných práv. Poukázala na ustanovenie § 119 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sa môže pojednávanie odročiť len z dôležitého dôvodu. Tento dôvod treba posudzovať z hľadiska dôležitosti a prihliadať na konkrétnosti prípadu. Žalobca mal podľa názoru žalovanej 1/ možnosť splnomocniť Mgr. Poláka, resp. iného právneho zástupcu na jeho zastupovanie v danej veci oveľa skôr, avšak zrejme úmyselne túto možnosť nevyužil. Stotožnila sa s postupom odvolacieho súdu, ktorý ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania žalobcu neakceptoval a vo veci konal a rozhodol bez jeho prítomnosti. Napokon poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 78/2010 z 20. apríla 2010 v obdobnej veci, kde sa riešila otázka dôležitosti dôvodu na odročenie pojednávania v prípade zmeny právneho zástupcu účastníka pred vytýčeným pojednávaním.

Žalovaný 3/ sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci napadol žalobca dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré neobsahuje žiadny z výrokov vymenovaných v § 238, resp. § 239 O.s.p. upravujúcich

podmienky prípustnosti dovolania, preto jeho prípustnosť v zmysle týchto ustanovení neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238, resp. § 239 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobca v podanom dovolaní tvrdí, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho zástupcu na pojednávaní v rozpore s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a pod. Ak súd neumožní účastníkovi, resp. jeho zástupcovi, ktorý požiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, zúčastniť sa na pojednávaní, odníme mu tým možnosť konať pred súdom. O uvedený prípad však v danej veci nejde.

Súd za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 101 ods. 2 O.s.p. môže uskutočniť pojednávanie a na tomto aj rozhodnúť vec bez prítomnosti účastníka, ktorý bol riadne predvolaný a nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Dôležitosť dôvodu sa posudzuje vždy s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu. Súd nie je vždy povinný

akceptovať účastníkom uvedený dôvod, ktorý by mohol byť inak spôsobilý pre odročenie pojednávania, najmä ak vedie k zámerným procesným obštrukciám sledujúcim nedôvodné predlžovanie konania a zvyšovanie s tým spojených trov konania.

Dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvratiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní). Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností toho-ktorého prípadu.

Dôvod pre ďalšie odročenie pojednávania pred odvolacím súdom konaného dňa 23. novembra 2011 (odvolací súd predtým odročil pojednávanie celkom štyrikrát; z toho dvakrát na podnet žalobcu), uvádzaný žalobcom ako nedostatok času na oboznámenie sa so spisom novozvoleným právnym zástupcom Mgr. Polákom, nemožno kvalifikovať ako dôležitý.

Žalobca od vypovedania plnomocenstva svojmu skoršiemu zástupcovi ešte 21. septembra 2010 mal dostatočný priestor na prípadnú zmenu právneho zástupcu. Žalobca ničím nepreukázal svoje tvrdenie v ospravedlnení a žiadosti o odročenie odvolacieho pojednávania, že napriek jeho opakovaným pokusom až 21. novembra 2011 sa mu podarilo uzavrieť dohodu o zastúpení novým zástupcom. Skutočnosť, že tak urobil až dva dni pred pojednávaním a túto skutočnosť oznámil súdu deň pred pojednávaním, nemôže byť na ujmu rýchlosti a hospodárnosti konania.

Dovolací súd zastáva názor, že zmena právneho zastúpenia (vykonaná po veľmi dlhom čase) a nedostatok času na oboznámenie sa so spisom novým zástupcom, nebol dôležitým dôvodom na vyhovie žiadosti o odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Zmena právneho zastúpenia účastníka konania, vyvolaná zánikom zastúpenia, môže

byť dôvodom pre odročenie pojednávania len výnimočne. O takúto výnimočnosť situácie v danej veci ale nešlo. Zo spisu nevyplýva, že by žalobca nemal dostatok času zmeniť si právneho zástupcu, ktorý by bol schopný v čase zostávajúcim do pojednávania oboznámiť sa s obsahom spisu a zúčastniť sa na pojednávaní. Prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni ide na ujmu účastníka alebo advokáta, nie súdu (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 78/2010 z 20. apríla 2010).

Ak za daného stavu odvolací súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti žalobcu (§ 101 ods. 2 O.s.p.) a jeho zástupcu, neodňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238, resp. § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobcu odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná 1/ v dovolacom konaní podala návrh na uloženie povinnosti nahradiť jej trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.), preto jej dovolací súd priznal náhradu spočívajúcu v odmene JUDr. Milanovi Malatovi za právnu službu, ktorú poskytol advokát žalovanej 1/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu dňa 23. februára 2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil súd podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, t.j. 1/13 výpočtového základu, ktorá pre rok 2012 činí 58,69 Eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,63 Eur) predstavuje spolu 66,32 Eur a po pripočítaní 20% DPH v sume 13,26 Eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky) je náhrada trov 79,58 Eur. Dovolací súd nepriznal žalovanej 1/ náhradu za požadovaný úkon právnej služby prevzatie a prípravu zastúpenia, keďže klientka bola zastúpená advokátom JUDr. Milanom Malatom i pred odvolacím súdom v danej veci a tento zástupca bol preto náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. augusta 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová